

No. 7. }

Juli 1887.

{ 13de Nærgang.

Phil. 4, 8.

(Indsendt.)

Mel. Den store hvide Flok, vi se.

Giv Agt, o kjære Barn, giv Agt,
Paa hvad St. Paulus her har sagt,
Hvad Troens Frugt
Bud Naabdens Tugt
Gud venter af dig bragt:
Hvis Jesus i dit Hjerte bor,
Da vis i Levnet, hvad du trov,
Og tal kun saa,
Det kan bestaa,
Naar dømmes skal dit Ord!
Staar du med Dommeren i Pagt,
Som "Sandhed er", saa staa paa Bagt
Mod Esgn og Tant.
Hvad der er sandt,
Derpaa du give Agt!

Hvad ørbart er, derpaa giv Agt
Og vogt dig vel ved Naabdens Magt
Hvor Falb og Last,
Der i en Haft
Forthjener Hvers Foragt.
Vær Fa'rs og Mo'rs og Lærers Pryd!
Men har du feilet, saa fortryb
Gi paa at gaa
Og Huld opnaa,
Da er du Engles Fryd.
Al Verdens Gre kun foragt,
I Himlen er en større Pragt;
Søg Gren der!
Hvad ørbart er,
Derpaa du give Agt!

Retfærdig vær imod Enhver,
Mod Uven, som mod Vennen tjær!
Søg Næstens Gavn,
Stad ei hans Navn,
Vær hans som dit Besvær!
Retfærdighed er Lovens Krav,
Med den skal dømmes Høi som Lav;
Gjør Ret imod
Enhver, og god
Samvittighed fun hav!
Dog dermed kan du ei bestaa
Før Gud; i Kristi Blod du maa
For al din Synd
Og Ondskabs Dyd
Retfærdigheden gaa.

Vær ren i Gjerning, ren i Ord:
Rent Hjerte i rent Legem bor.
Den Renhed, Gud
I sine Bud
Maa fordre, den er stor.
Hvem fai dt en Men, hvor Ingen er,
En Men for ham, som Alting ser?
Kun Kristi Blod
Gjør Skaden god,
At ren du agtes her.
I Himlen bli'r en Kjortel bragt
Saa hvid og ren som Engles Dragt,
Naar Jesu Brud
Er friet ud.
Hvad rent er, derpaa agt!

Hvad der er elskeligt og smukt,
Derpaa giv Agt, saa Guds Buds Tugt
Gjør, at Enhver
Dig gjerne ser,
Naar du vær Mandens Frugt:
Er venlig, kjærlig, yndig, mild,
Sagtmødig, tækkelig og suul.
Paa Kristi Sind
Læg altid Bind
Bed Mandens hellig Jb!
Dog dette Maal du her ei naar,
Men hist, naar Mæns Krands du faar
Dig i fuld Skrub
Som Jesu Brud
Før Lammetts Throne staar.

Alt, hvad der tales vel om, maa
Du ogsaa stiftigt agte paa.
Den onde Mund
Giv ingen Grund,
Om det dig vel skal gaa.
Men om dig Verden dommer haardt
Dig behyver nof saa jaart,
Hvad gjør det mer?
Du salig er
Til Trods for denne Tort.
Hvad der for Kristi Skyld er gjort,

Før Verden synes fastet bort,
Men for Guds Dom
Det tales om
Som overvæltes stort.
Paa hver en Dyd du agte hør,
I hvad du tænker, taler, gjør;
Dg Dyd er det,
Som stemmer ret
Med Lovens Bud. Men hør:
"En Hednings Dyd er skinnend' Last";
Hvor Troen ei paa Gud er fast,
Der kan man ei
Gaa Guds Buds Bei;
Thi Satan holder fast.
Nei, Dyd er Troens Frugt. Guds Søn
Den krone vil med Naadeløn.
Saa hold Guds Bud,
Behag din Gud
Og såg hver Dyd med Øen!

Hvad der er priseligt og godt,
Om Verden ser paa det med Spot,
Ja, i en Sum
Sand Kristen-dom,
Derpaa du agte blot!
Net Tro, ret Liv, en salig Øsb
Er priseligt; men dette flød
Fra Gud saa god;
For Kristi Blod
Barmhertighed du nød.
Hans Gjerning, Ord du agte paa,
Hans Pris, ei din, du føge maa.
For Thronen hist
Bil Kronen vist
For Pris i Clemme gaa.

B. H.

**Hvo, som forbarmer sig over den
Ringe, laaer Hæren, og han skal betale
ham hans Belgjerning.** Ordsp. 19, 17.

I Xaret 1797 reiste en Kirkesorstander fra en lidet By, der laa paa Østgrænsen af Staten Vermont i Nordamerika, til en anden, der laa paa Vestgrænsen af den samme Stat. Da han red over Bjergene hinsides Floden Connecticut, mærkede han, at et Uveir var ved at bryde løs; han hørte allerede Ordenen rulle i dei Fjerne og saa, at det snart vilde begynde at regne. Saa hurtig, han lunde, red han gjennem Skoven, han var i; ved dens Udkant opdagede han en lidet Hytte, som han naaede, netop da det begyndte at regne voldsomt. Han sprang deraf af Hesten, tog

Sadlen af og skyndte sig ind i det lille Hus, hvor der sad en Kone med et lidet Barn.

"Maa jeg søger Ly her for Regnen, gode Kone?" spurgte han høflig.

"Ja, hjertelig gjerne," svarede hun, "min Mand er ikke hjemme, og jeg er bange for at være alene i saadt et stærkeltigt Veir."

"Saa er I bange for Tordenen; det skulde I ikke være; det er jo Gud, der taler til os gjennem den, og ham behøve vi ikke at frugte for, naar vi elste ham. — Her bo I langt fra andre Mennesker," foiede han til; "have I fromme Naboer?"

"De nærmeste bo to Mil herfra, og hvor fromme de ere, ved jeg ikke. Hver 14de Dag kommer der nok En og prædiker for dem; min Mand har været der nogle Gange og hort det; men jeg kan ikke gaa saa langt."

"Saa bryder I Eder maa ske heller ikke om det?" spurgte den Reisende.

"Jo, men jeg ved saa lidt om de Ting; Ingen siger mig Noget om dem."

Medens Tordenen nu ruldede, og Regnen piskede ned i Stromme, talte Kirkeforstanderen med hende om disse Ting, der var hende saa fremmede; og, da Solen igjen skinnede klart, maatte han reise videre, men opfordrede hende til Slutning til at læse slittig i sin Bibel.

"Jeg har ingen," sagde hun med Saarer i Øjnene; "jeg har aldrig haft Raad til at høre nogen."

"Kan I da læse?" spurgte han.

"Ja," svarede hun, "og jeg vilde også gjerne."

"Stakkels Kone, hvor det gjor mig ondt for Eder — men nu Tak for Eders Gæstfrihed, og lev vel!"

Han tog sin Sadel, gik ud til Hesten og belavede sig paa at ride videre; men, før han kom op paa den, var der en Stemme inden i ham, der sagde: "Denne Kone trængte meget haardt til en Bibel". "Ja, havde jeg blot en til hende," svarede han sig selv, "men jeg har ingen hos mig — Penge har jeg heller ikke; jeg skal bruge Alt, hvad jeg har, paa min Reise; jeg bliver nødt til at lade det være." Men hvor meget han end snakede for sig selv,

saa var det, som Nogen holdt ham tilbage, saa han ikke kunde stige i Sadlen, og i denne Wallen faldt det Ord ham ind: *Hvo, som forbarmes sig over den Ringe, laaner Herren, og han skal betale ham hans Belgjerning.*

Dette gjorde Udslaget; han gik rast ind igjen efter at have taget saa mange Penge op af Kommen, som en Bibel kostede, gav Konen dem og bad hende snarest mulig kjøbe en Bibel for dem. Hun saa glad og taknemmelig ud og sagde, at hun noť vidste, hvor hun skulde saa den fra.

Nu forsatte han sin Reise og kom om Aftenen til et Hus, hvor han sik Nattebly baade for sig og sin Hest, og, da han om Morgenens vilde betale, vilde man Intet tage. Viagedan gik det ham om Middagen et andet Sted, hvor han sit, hvad han trængte til, uden at de vilde tage en Skilling for det, og endnu et tredie Sted gik det paa samme Maade; og, da han den næste Dag velbeholden kom hjem til sit Hus, havde han endogsaa Penge tilovers. Saadan var det aldrig for gaaet ham paa nogen Reise, og han udbrod ganske forbauset: "Jeg er blevet godt betalt; Herren kan man sikkert laane."

Omtrent halvandet Aar efter havde Kirkeforstanderen Besog af en Fremmed, der boede mellem Bjergene paa den anden Side Connecticut, og i Samtalens Ly fortalte denne Fremmede om en Kone, der var den alvorligste Kristen i hele Egnen og allerede havde draget Flere med sig. Hun havde fortalt, hvorledes en Mand var kommen ind for at søger Ly for Uveiret; han havde talt hjerlig og alvorlig med hende og var, efter først at være gaaet bort, vendt tilbage for at give hende Penge til en Bibel. Hun vidste hverken, hvad han hed, eller hvor han boede; men hun var vis paa, at Gud havde sendt ham.

Da Kirkeforstanderen hørte dette, foldede han sine Hænder og sagde:

"Min Gud, hvor du har betalt mig langt over Fortjeneste!"

Den lille Maler.

Arbeiderne i Bingaarden.

Han mener, at han sik altfor lidt,
De andre sik jo det samme;
Og de har som han ei slæbt og slidt
I Solens glødende Flamme.

Men Bingaardsmanden med Smil om Mund
Ser Ejeneren fast i Diet:

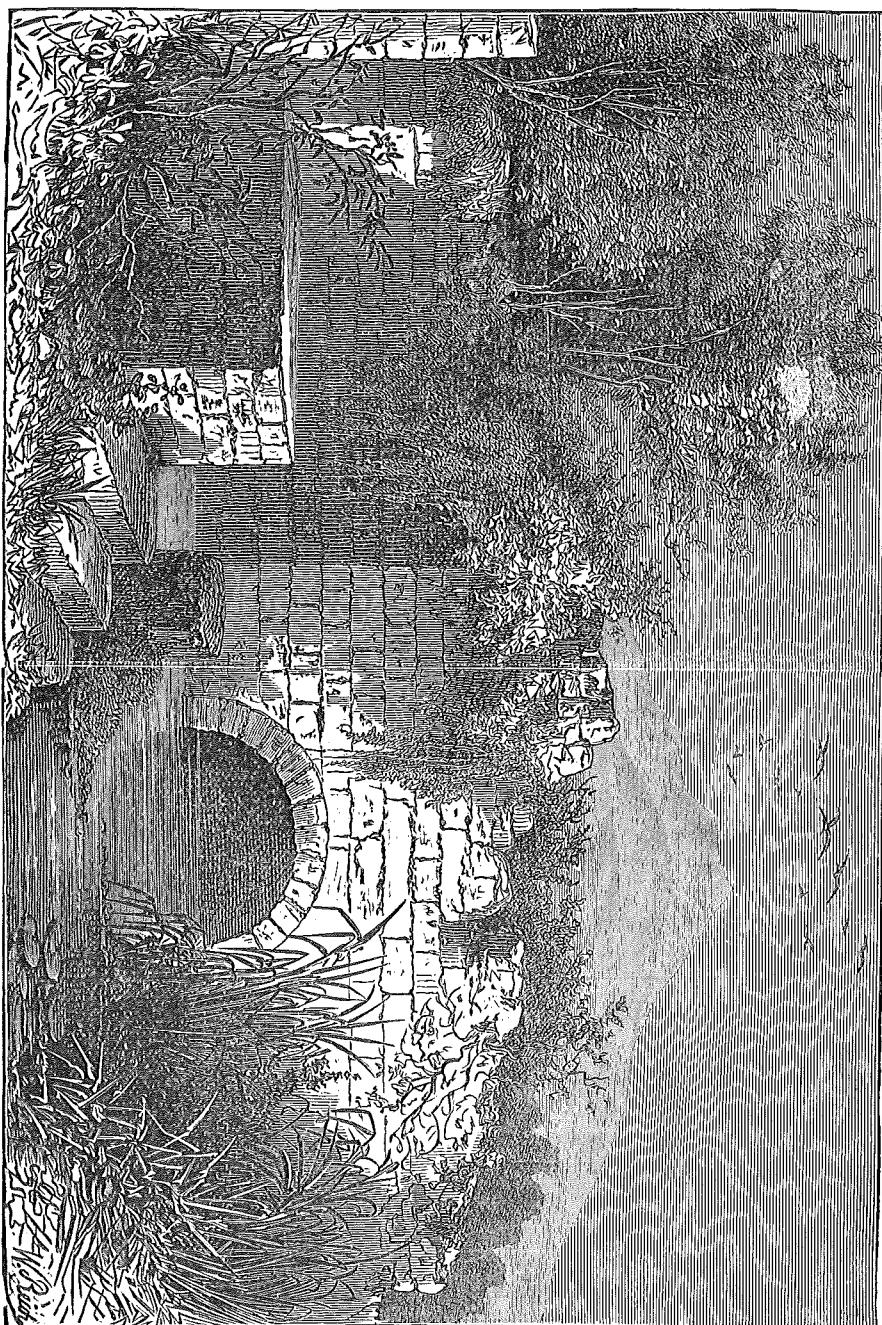
"Ven! jeg gjør ei Uret; hvorfor er du ond?
Tag dit, gat hen, vær fornøjet!"

Et Billed det er paa Livets Kaar:
Guds Ven er for Mange en Gaade;
Den klares først, naar vi ret forstaar,
At Alt, hvad vi har, er — af Maade.

Chr. Bredsdorff.

Siloah's Dam.

(Joh. 9, 7 ff.)

Denne Dam ligger i Udnlingen af Dalen af Jerusalems Damme. Navne betyder Tropoon, som løber mellem Zion i Vest og "Udstrømning", Kildeveld. Dammen faar Moria i Øst. Den er den mest berømte sit Vand fra en underjordisk Rende.

Hvorledes Kongen af Sverrig blev overvunden.

Aarene 1657—58 varer færgelige for Danmark. Vinteren var ualmindelig streng, al Handel og Vandet stod stille. Havnene var fyldte med Is, og en fiendtlig Hær hærjede Landet fra den ene Ende til den anden.

Det var Isen, som havde forraadt Danmark; den dannede en Bro saa stærk og saa bred, at Karl Gustav, Kongen af Sverrig, var gaaet over Belterne og Sundene, der adskilte de mange Smaager. Ulsorgerdet havde han og hans Tropper vandret over de hvide Flader, der nys havde været stormende Høje; det var en dristig Daad, og de Danske føjelvede, da de saa, af hvad Beskaffenhed denne svenske Konge maatte være.

Han var ogsaa en vild og farlig Mand. "En Fyrste bør altid føre Krig," sagde han; "thi paa den Maade fornyer han bedst sine Undersætter og skækker sine Raboer." Han havde overfaldet Polen, kjæmpet med Preussen, og nu trængte han ind i Danmark. "Vi ville erobre Danmark og bagefter bevise Krigens Retfærdighed," sagde han efter at have fort sine Tropper ind i Landet.

De Danske kunde ikke gjøre nogen hynderlig Modstand. De havde hverken nogen Hær samlet eller nogen Hærfører, og den ene By efter den anden faldt i Hænderne paa de Svenske.

Den lille By Nykøbing paa Falster var en af de sidste, der blev tagen, og den blev plyndret og truet med Brand, hvis den ikke kunde udrede den forbrede Brandskat. Men Nykøbing var fattig, fattigere endnu efter Plyndringen og kunde ikke betale Losesummen.

"Saa skal den brænde," sagde den svenske Konge rolig. "Bore Folk skulle holde Hvile i den i nogle Dage, og saa skal der tændes et Glædesblus, der skal lyse op i hele Danmark!"

Næste Dag var det Sondag. Nu var Karl Gustav jo en lutherisk Fyrste. Han sad jo paa den store kristne Helts, Gustav Adolfs Throne; hans Folk var et gudfrygtigt Folk, og fra det Dieblit, han besteg Thronen, bekjendte han sig at være en kristen

Fyrste; men det var rigtignot en Bekjendelse, der stod i Strid med hans Liv og Handlinger. Om Sondagen gik derfor han og flere af hans Officerer i Kirke. Han bar en simpel Uniform, saa Intet kunde robe, hvem han var, og Ingen kendte ham, da han tog Plads mellem Menigheden.

Nykøbingerne saa vel, at de Fremmede varer Svenske, og forkyttede og nedbøjede ghyste de ved Tanken om at skulle bede sammen med sine Fiender, der havde gjort dem saa stor Uret og dræbte deres Nærmeste og Kjærester.

Prestens Harme vaktet ved dette Syn. Hans veltalende Ord klæng gjennem Kirkehvelvingen, idet han talte om det ene Menneskes Grusomhed mod det andet, om den umættelige Begjærlighed, der bragte Ild og Sværd over et fredeligt Land; om det Skyldige i uøndvendig Blodsudgrydelse og om det uretfærdige Røveri, som dælfedes med en kristen Fyrstes Navn.

"Naar den næste Sondag gryr over vor By, vil den ligge i Aske," sagde han, "og vi ville vandre hjemløse om paa Jordens Overflade. Men lad det kun være saa, bedre dog at være elendige, forfrosne og hungrige end vandre i Ere og Overdaadighed med den mørke Plet paa Samvittigheden. Det Menneske, jeg mindst af Alle misunder, er vor ubarmhjertige Grobrier."

Meget Mere sagde han, og derefter blev hans Ord mildere og blidere, og hans Fine lyste, idet han talte til sin grædende Menighed om den Trost, der var tilbage for dem. De var gaaede bort som dei vildfarne Faar; de havde glemt sin Gud i de fredelige, lykkelige Tider; og nu var denne Provens Lid sendt dem for at drage dem tilbage igjen. Deres svære Prøvelser blev sendt dem af en Fader, der havde Medlidenhed med sine Børn."

Man hørte Graad og Huller i Kirken, da Prædikeren var forbi; og, da Menigheden stiltes ad, hørte man der imellem Lyden af faste Fodtrin og en let Klirren af Baaben.

Presten gik til sit Hjem, og trods Alt, hvad han havde sagt, var hans Sind tungt

og trækket. Han kastede sig ned et dybt Suk i en stor læderbetrukkne Venestol, og den gamle Kone, som opvarede ham, saa paa ham med højelighedsfuld Værdighed.

"I er dodsdrætt, højre Herre," sagde hun til ham, "jeg vil berede Eders Middagsmad, og saa maa I se at saa en Sovn for Aftensangen."

"Det er ikke Tider til at sove i," svarede han, idet han tænkte paa den Glædighed, der hvilede over den stakkels By, en Glædighed, som det var hans Pligt at mildne med den himmelske Trost, saa vidt hans fattige Ord kunde række.

En stærk Banken paa Døren bragte ham til at fare op. Den gamle Kone skyndte sig at lukke op, og fire statelige svenske Soldater stod for hende.

"Sig Pastor Læneus *), at Kongen kommer og spiser til Middag hos ham," sagde de.

"Kongen," stammede den gode Kone og tabte næsten Beiret.

"Ja vist, Kongen af Sverrig han, som ogsaa kan blive Konge af Danmark, om det saa skulde behage ham."

Presten traadte nu nærmere. "Sig Kongen," sagde han med ødel Værdighed, "at mit Lands Ulykke ikke har levnet mig Andet end en Haandfuld Vinter og et Stykke Flest. Det vilde ikke være passende at hvide Kongen saa tarveligt et Maaltid. Sig ham det!"

Derefter vendte han tilbage til sin Stol, urolig og opørt. Var Karl Gustav end ti Gange Konge, kunde han dog aldrig være en velkommen Gjest under hans Tag.

Imidlertid blev han det dog alligevel.

Uter en Banken paa Døren, og en Officer traadte ind, hvis Ansigt Presten havde lagt Mærke til ved Gudsjenesten blandt Svenskerne. Han kom uden Twivl med et Bud fra sin Herre; men Officeren sagde ikke et Ord, tog sin Hjelm af og satte sig ned.

"Jeg har sendt det Bud til Kongen, at

det var umuligt, at han kunde spise i mit ringe Hus," sagde Presten staende op foran den selvudne Gjest og betragtede ham med urolige Blitze.

"Vinter og Flest blev der sagt, synes jeg," sagde Svenskeren, "en herlig Ret, og her har vi den — lad os gaa til Bordet, Prest. Jeg er Kongen, en ligefrem Mand, som du ser; men — paa min Øre — jeg er sulsten."

Han trak Stolen hen til Bordet, medens han talte, og Prestens naturlige Gjestfrihed og Høfslighed forbød ham at gjøre nogen Indsigelse. Vinterne og Fleset og det grove brune Brod blev sat frem for Monarken, og den gamle Prest oppartede ham i Taushed.

"Sid ned, Prest," sagde Karl Gustav; "jeg er kommen for at tale med dig om din Prædiken imorges. Sid ned, siger jeg, og spis! Ilde er det at strides med fastende Mand."

Men kunde Presten ikke spise, saa fik Kongen at mærke, at han kunde tale. Kjælt og aabent kom han frem for sin Gjest med det Samme, han havde sagt i Prædikenen. Han spurgte, hvad Gavn og Hæder det kunde bringe Sverrig, at Mytjobing blev bændt, en By, hvis eneste Brøde var dens Fattigdom. Han foreholdt ham, at Historien regnede grusomme Seire for en Vanere, men harmhjertige for en Hæder. Han bad Kongen erindre, hvad det var for en Slegt, han tilhørte, en Slegt, hvis største Helt var Gustav Adolf, den harmhjertige Seierherre.

Saa kjælt talte han og med saa lige-fremt, naturligt Alvor, at den svenske Konge's Sindstemning efterhaanden forandrede sig fra en halv foragtelig Mygglighed til Noget, der næsten lignede Skamfuldhed. Hans Forsvarsgrunde om Krigslyken og den Plyndring, han havde lovet sine Soldater, døde bort paa hans Lieber. Han stirrede et Par Minutter Læneus ind i Ansigtet, og derpaa brast han ud i Latter.

"Danmark skalde gjøre dig til sin Rantsler!" udbrød han. "Du er isandhed en Tordenson. Jeg kommer for at saa dig til at tage din Prædiken i dig igjen, og — paa min Øre — du har givet mig en ny."

*) Formodentlig hans efter Valdicens Skif antagne latiniske Navn; hans danske Navn var Jesse Jessen.

"Jeg hør givet Eder en Prædiken, Hr. Konge," sagde Presten; "men kun Gud kan give Eder et mildt Hjerte."

Med endnu en kort lidet Vatter og et halvt spøgende Ord tog Kongen Afsked og gik bort med faste Skridt og klirrende Sporer. Presten aabnede sin Bibel for at bøvde sit Sind til Aftengudsstjenesten i Kirken. Der hørte en vældig Anstrengelse til for at samle de urolige Tanker. "Jeg frygter, jeg er en uværdig Ejener for min himmelste Konge, siden jeg lader mig saaledes forstyrre af Kongen af Sverrig," sagde han træt til sig selv. "Herr ! hjælp mig at føle mig dig nærlægget, hjælp mig at stole paa dig, hvad der end sker!"

Om Aftenen, da Kirken etter var fyldt med en sorgfuld Menighed, der, som de sagde, havde samlet sig der for sidste Gang, blev et Papir overgivet i Prestens Hænder. Det indeholdt kun disse Ord : "Jeg har erobret Danmark, — Venesus har erobret mig — Nykøbing er frelst."

Tak og Lov steg op til Gud fra den lille Kirke den Aften. Presten læste op det første Kapitel af Pauli Brev til Korinthierne, og hans Stemme skjælvede, da han læste : "Gud er sterkere end Menneskenes Styrke — det for Verden Skøbelige udvalgte Gud for at bessæmme de Stærke —. Hvo sig roser, rose sig i Herren."

Smaastylker.

En Student og en Lieutenant traf sammen. Lieutenanten saa haanlig paa Studentens luvslidte Frakte, der var gaaet lidt op i Sommerne, og sagde i en spottende Tone :

"Min Hr. Bisdommen titter ud af Dere's Frakte."

"Ja," svarede Studenten roligt, "og Dumheden titter ind."

— Tyskliggæd fremfor Alt. Slagteren til Maleren : "Mal nu mit Navn paa Skildtet med pene Bogstaver og neden for en stor Øre, saa at man strax kan se, hvad jeg er!"

"Gud elsker en glad Giver."

Gud elsker glade Giver ;
Han ser i Sjelen ind,
Men ak, kun sjælben bliver
Han va'r det glade Sind.

Det er ei nok at ville,
Nei, der maa Glæde til,
Og et Par Dine milde
Af Kjærlighedens Blod.

Du, som gav os det Bedste,
Du eiede, din Søn,
Lær os imod vor Næste
At gjøre i Godt Egn !

Ja du, som langtfra fjender
Vort Hjerte ud og ind,
Gud, giv os aabne Hænder
Og offervilligt Sind !

A. Langstedt.

En Adelsmand sagde engang i et stort Selfab :

"Havde jeg en dum Søn, skulde han være Prest."

"Deres naadige Hr. Fader har voeret af en anden Mening," svarede en tilstedevarende Prest ham.

Gaade.

Man koger mig ei,
Man sieger mig ei
Og heller ikke mig bager.
Man spiser mig ei,
Man drifter mig ei,
Dog Mange jeg ypperlig smager.

C. Bredsdorff.

Oplosning
paa Gaaden i No. 5:
Skovstjerne.

Entered at the post office La Crosse,
Wis., as second-class matter.

"Hædrl. og Emigr."s Trykkeri, La Crosse, Wis.